

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 30824082-610 - **17072455**
Konu : Yazılı Soru Önergeleri

20 Ekim 2026

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekillerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Mustafa KURBAN
Bakan

EK:

-Dosya (1 Takım)

**İSTANBUL MİLLETVEKİLİ
SAYIN BÜLENT KAYA'NIN
TBMM 7/42611 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVAPLAR**

7/42611
GK 136

SORULAR

Esenlik İmar İnşaat ve Ticaret Anonim Şirketi, Malatya Büyükşehir Belediyesinin iştiraki olarak faaliyet gösteren ve kamu tüzel kişiliğine bağlı bir belediye şirkettir. Bu yönüyle şirketin faaliyetleri, yalnızca ticari sonuçlar bakımından değil, aynı zamanda kamu kaynaklarının kullanımı ve kamu hizmetlerinin yürütülmesi açısından da önem taşımaktadır.

Son dönemde kamuoyuna yansıyan çeşitli değerlendirme ve açıklamalarda, şirketin mali performansına ilişkin farklı iddialar gündeme gelmiştir. Belediyelere bağlı şirketlerin mali yapısı; şeffaflık, hesap verebilirlik, etkinlik ve hukuka uygunluk ilkeleri çerçevesinde değerlendirilmesi gereken önemli bir alandır. Zira bu şirketlerin yönetim anlayışı ve mali işleyişi, doğrudan doğruya kamu yararını ilgilendirmektedir.

Bu çerçevede, söz konusu şirketin güncel mali durumunun, gelir-gider dengesinin, borçluluk yapısının ve denetim süreçlerinin açık, net ve tereddüde yer bırakmayacak şekilde ortaya konulması kamu yararı bakımından gerekli görülmektedir. Şirketin mali tablolarına ve denetim mekanizmalarına ilişkin bilgilerin açıklığa kavuşturulması hem kamuoyunun doğru bilgilendirilmesi hem de kamu kaynaklarının kullanımına ilişkin güvenin güçlendirilmesi açısından önem arz etmektedir.

Bu bağlamda;

- 1- Esenlik İmar İnşaat ve Ticaret Anonim Şirketi, belediye iştiraki olarak hangi mevzuat hükümleri çerçevesinde faaliyet yürütmektedir?
- 2- Söz konusu şirketin faaliyetleri, ortaklık yapısı, görev alanı ve belediye ile olan hukuki ve idari ilişkileri Bakanlığınız kayıtlarında nasıl yer almaktadır?
- 3- Bakanlığınızca veya bağlı / ilgili denetim birimlerince, anılan şirkete yönelik son beş yıl içinde herhangi bir idari, teknik veya mevzuata uygunluk denetimi gerçekleştirilmiş midir?
- 4- Gerçekleştirilen denetim veya incelemelerde, şirketin faaliyetlerinde mevzuata aykırılık, usulsüzlük veya kamu zararına yol açabilecek herhangi bir tespit yapılmış mıdır?
- 5- Söz konusu şirketin belediyeden taşınmaz devri, tahsisi, kiralama, kullanım hakkı veya imar uygulamalarına konu edilmiş herhangi bir işlemine ilişkin Bakanlığınıza intikal etmiş bir tespit, inceleme veya şikâyet bulunmakta mıdır?
- 6- Şirketin yürüttüğü faaliyetler kapsamında çevre, şehircilik, imar, yapılaşma veya kamu taşınmazlarının kullanımı bakımından Bakanlığınız denetim alanına giren herhangi bir aykırılık tespit edilmiş midir?
- 7- Şirket hakkında kamu zararı veya mevzuata aykırı işlem tespiti yapılmış ise, sorumlular hakkında hangi idari işlemler tesis edilmiştir?

- 8- Bakanlığınıza bağlı müfettişler, denetim elemanları veya ilgili birimlerce şirket hakkında düzenlenmiş rapor, inceleme, teftiş veya değerlendirme bulunmakta mıdır? Bulunmakta ise, bu raporlarda öne çıkan tespitler nelerdir?

CEVAPLAR

Malatya Büyükşehir Belediye Başkanlığı'ndan alınan bilgide;

Esenlik A.Ş.'nin sermayesinin tamamı Belediye'ye ait olan ve tek faaliyeti süpermarket işletmeciliği (marketçilik) olan bir belediye iştiraki olduğu, bu doğrultuda kuruluş ve belediye ortaklığı yönünden 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu ve 5393 sayılı Belediye Kanunu, genel şirket yönetimi ve ticari sözleşmeleri bakımından 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu ile 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu, süpermarket operasyonları, gıda güvenliği ve müşteri hakları yönünden doğrudan 6585 sayılı Perakende Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanun, 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu ile 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun ve kamu iştiraki olması hasebiyle de mali denetim açısından 6085 sayılı Sayıştay Kanunu ayrıca raflarında satmak üzere yapacağı ürün alımlarında ticari esneklik sağlayan istisna (Madde 3-g) hükmü başta olmak üzere 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'na tabi olarak özel hukuk tüzel kişiliği ile kamu denetiminin kesiştiği çoklu bir yasal çerçevede faaliyetlerini yürütmekte olduğu,

Esenlik A.Ş.'nin sermayesinin %100'ü (tamamı) Malatya Büyükşehir Belediyesi'ne ait olduğu ve bir Belediye İktisadi Teşebbüsü (BİT) statüsünde bulunduğu, fiili ve tescilli tek görev alanının kamu yararı doğrultusunda fiyat istikrarı ve gıda güvenliği sağlamaya yönelik süpermarket işletmeciliği (marketçilik) yapmakla sınırlı olan, idari bakımdan yönetim kurulu üyelerinin ve genel müdürünün Belediye iradesiyle atandığı, sermaye artırımı veya borçlanma gibi stratejik kararlarında Malatya Büyükşehir Belediye Meclisi'nin onayına tabi bulunan, mali açıdan ise müstakil bir bütçeye sahip olmakla birlikte Sayıştay ve Bakanlığın yerel yönetimler takip sistemleri üzerinden sıkı bir idari, mali ve hukuki denetime tabi tutulan, Belediye'ye organik bağlarla bağlı ancak müstakil tüzel kişiliğe sahip bir iştirak olduğu,

Şirketin tescilli ve fiili tek faaliyet alanının süpermarket işletmeciliği (marketçilik) olması ve Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'nın görev alanına giren imar, inşaat, kentsel dönüşüm veya çevre altyapısı gibi teknik ve fiziki bir faaliyetinin bulunmaması sebebiyle; son beş yıl içerisinde Bakanlık veya bağlı teknik/idari denetim birimlerince şirkete yönelik herhangi bir denetimin gerçekleştirilmediği, şirketin marketçilik sektörü itibarıyla doğrudan kendi alanındaki ilgili bakanlıkların (Tarım ve Orman Bakanlığı, Ticaret Bakanlığı) sektörel denetimlerine, bir Belediye iştiraki olması hasebiyle genel mali denetim yönünden Sayıştay Başkanlığı denetimine, ayrıca mali şeffaflık ve vergi mevzuatına uyum çerçevesinde her yıl düzenli olarak bağımsız denetim ve tam tasdik denetimi süreçlerine tabi olduğu,

Bakanlığın görev sahası yerel yönetimlerin imar, çevre ve altyapı gibi fiziki faaliyetlerinin denetimi ile sınırlı ve şirketin tek faaliyet alanının süpermarket işletmeciliği (marketçilik) olduğu, son beş yıl içerisinde Bakanlık tarafından şirkete yönelik herhangi bir denetim veya incelemenin gerçekleştirilmediği belirtilmiştir.